

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. v právní věci žalobců: **a) Stop Genocidě**, se sídlem Hlubočepská 85/64, Praha 5, **b) P. T.**, oba zastoupeni Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem se sídlem Zelená 267, Pardubice, proti žalovanému: **Město Moravský Krumlov**, se sídlem nám. Klášterní 125, Moravský Krumlov, zastoupeného Mgr. Vlastimilem Šopákem, advokátem se sídlem Jana Palacha 954/4, Znojmo, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 25. 4. 2016 se žalobci domáhali ochrany proti tvrzeným nezákonným zásahům žalovaného. Proti žalobci A) se měl žalovaný nezákonného zásahu dopustit tím, že Městská policie Moravský Krumlov neposkytla ochranu shromáždění žalobce A), které se konalo dne 23. 2. 2016 na náměstí T. G. Masaryka

v Moravském Krumlově, dále tím, že se Městská policie Moravský Krumlov pokusila manipulovat s informačními panely žalobce A) a pokusila se přerušit funkci megafonu žalobce A). Proti žalobci B) se měl žalovaný dopustit nezákonného zásahu tím, že Městská policie Moravský Krumlov použila proti němu donucovací prostředky spočívající v jeho povalení na zem, zkroucení rukou, nasazení pout a naložení ho do služebního vozidla při citovaném shromáždění žalobce A). Oba žalobci se domáhali pouze konstatování nezákonnosti zásahů žalovaného.

V jednotlivých žalobních námitkách žalobci uvedli následující.

Podle žalobců se v průběhu řádně ohlášeného shromáždění na jeho místo dostavily 3 neznámé osoby v civilním oděvu, z nichž jedna počala za přítomnosti městské policie rukama strkat do dalšího pořadatele shromáždění, přičemž městská policie žalovaného k tomuto fyzickému zásahu proti pokojnému průběhu shromáždění nečinně přihlížela. Žalobce B) z důvodu průkaznosti a možnosti vyšetření celého incidentu počal celou situaci natáčet na tablet. Dále žalobci uvedli, že velitel městské policie zároveň počal manipulovat s rozmístěnými informačními panely, a to tak, aby uzavřel přístup do jejich uzavřeného tvaru a následně se rovněž svévolně pokoušel přerušit spojovací šňůru u megafonu dalšího pořadatele shromáždění a na žalobce B) řval. Tři muži v civilním oděvu počali svoje slovní výhrůžky stupňovat a uváděli, že přivedou další a že pořadatelům ukážou. Žalobce B) se obrátil na tísňovou linku Policie ČR a žádal, aby shromáždění a pořadatelům byla poskytnuta ochrana vzhledem k tomu, že útoky probíhají za účasti městské policie žalovaného. Jeden z 3 přítomných mužů v civilním oděvu se následně zaměřil na žalobce B) a za křiku vůči němu se k žalobci B) cíleně přibližoval. Žalobce B) počal před útočníkem ustupovat a útočníka vyzýval, aby se nepřibližoval a ve své agresí ustal, avšak bezvysledně. Po opakovaných marných výzvách žalobce B) vůči útočníkovi, vyndal tento plynovou pistoli, kterou měl při sobě a držel ji v ruce svisle podél těla s cílem, aby se agresor zastavil. Žalobce B) zbraní na nikoho nemířil, a to ani na útočníka. Velitel městské policie se se slovy: „To jsi přehnal“ bez jakékoliv předchozí výzvy vrhl na žalobce B), toho povalil na zem, zalehl, zkroutil mu ruce za záda, nasadil pouta a přinutil nastoupit do vozidla městské policie žalovaného. Žalobce B) proti tomuto „zásahu“ – útoku nekladl žádný odpor.

Postup městské policie žalovaného vůči žalobcům byl nezákonný, neboť narušil jejich práva dle čl. 19 Listiny základních práv a svobod a podle § 1 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím (ve znění účinném do 31. 10. 2016), a neposkytl výkonu ústavně zaručenému právu shromažďovacímu ochranu před zásahy třetích osob.

Zároveň podle žalobců městská policie porušila § 2 písm. a) a e) a § 6 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, když namísto plnění svých povinností nezákonně zasáhla vůči žalobci A), když přihlížela fyzickému útoku neznámé osoby na shromáždění a k jeho narušování, velitel městské policie žalovaného nedůvodně manipuloval s informačními panely, které byly součástí shromáždění, a snažil se zatarasit vstup do jejich uzavřeného tvaru, a dále vůči žalobci B) nezákonně zasáhla, když mu neposkytla ochranu, když k němu za křiku postupoval neznámý muž a to s jasnými projevy a úmysly agrese. Za situace, kdy v zájmu své obrany a úmyslem odradit tohoto útočníka žalobce B) vyndal plynovou pistoli, aniž by s ní na kohokoliv mířil, použil velitel městské policie proti němu bez předchozí výzvy donucovací prostředky zcela nedůvodně a nezákonně.

Žalovaný k žalobě ve vyjádření předně odkázal na mailovou korespondenci se žalobcem A) a uvedl, že nebylo oznámeno použití megafonu během shromáždění a zároveň, že shromáždění bylo povoleno pod podmínkou, že nebude umístěno v blízkosti školní jídelny s internátní školou a v blízkosti autobusových zastávek.

Ke konkrétní situaci uvedl, že městská policie dorazila na místo poté, co jí bylo oznámeno, že na náměstí dochází k narušování mravní výchovy dětí školou povinných v důsledku shromáždění žalobce A). Namísto bylo zjištěno, že informační panely byly rozestavěny ve tvaru „U“ se vstupem, který nebránil pohledu dovnitř, dále žalovaný uvedl, že žalobci prostřednictvím megafonu sdělovali informace o potratech nevhodnou formou překračující hranice slušnosti a únosnosti. Podle žalovaného docházelo k výměně názorů mezi pořadateli akce a občany a zároveň městská policie zabránila občanům v manipulaci s panely. Žalovaný zároveň poukázal na to, že telefonicky žádal Policii ČR, aby se dostavila na místo a shromáždění rozpustila.

Žalovaný vzniklou situaci interpretoval tak, že městská policie se snažila uklidnit celou situaci a v rámci uklidnění situace vyzývala žalobce A) k ukončení audio projevů. V průběhu debaty mezi městskou policií a jedním z demonstrantů natáčel druhý z nich na tablet, což vedlo k další kontroverzi s jedním z občanů, na kterou reagoval žalobce B) vytažením zbraně, kterého po výzvě jednoho ze strážníků zpacifikoval přítomný velitel městské policie a následně ho převezl na obvodní oddělení Policie ČR. Žalovaný na rozdíl od žalobců hodnotil zásah městské policie jako přiměřený a profesionální a odkázal i na hodnocení Policie ČR, prošetřující případné zneužití pravomoci úřední osoby.

K nezákonnosti zásahu žalovaný uvedl, že respektuje právo žalobců vyjádřit jejich názor, ale zároveň zdůraznil i práva ostatních osob, zejména nezletilých dětí a v souvislosti s tím odkázal na nevhodnost projevů žalobců na probíhajícím shromáždění v konkrétní situaci a jejich zacílení na malé děti.

Zdůraznil, že zásah proti žalobci B) byl proveden v mezích § 18 odst. 2 až 4 zákona o obecní policii, když navíc není zpochybněno, že žalobce B) zbraň na shromáždění vytáhl min. s cílem zastrašit jinou osobu.

Závěrem žalovaný poukázal na to, že byly na místě sepsány úřední záznamy, ze kterých vyplývá, že naopak městská policie bránila nespokojeným občanům v manipulaci s panely žalobce A), a dále to, že ze strany žalobce A) nebyla splněna dohoda, dle které měly být panely sestaveny do kruhu tak, aby do uzavřeného prostoru nemohly vstupovat děti mladší patnáct let.

Krajský soud v Brně o žalobě rozhodl po nařízeném jednání, na kterém účastníci setrvali na svých názorech vyjádřených v písemných podáních. Zdejší soud na základě podané žaloby přezkoumal postup žalovaného v mezích žalobních bodů a po projednání věci dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Při nařízeném soudním jednání provedl soud následující důkazy. Jednak byly jako důkazy promítnuty videozáznamy jak žalobce B), tak i záznamy z kamery Městské policie Moravský Krumlov. Dále byly jako důkazy promítnuty fotografie z internetových stránek

žalobce A), které byly uveřejněny na informačních panelech při předemtné demonstraci a promítnuty i webové stránky žalobce A), na kterých bylo místo konání akce označeno jako SŠ dopravy, obchodu a služeb.

Jako listinný důkaz byl dále čten obsah spisu Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územní odbor Znojmo, Oddělení hospodářské kriminality, č. j. KRPB-46822/TČ-2016-061381-RA.

Dále soud provedl důkaz výpověďmi, a to účastnickou výpovědí žalobce B), svědka V. a svědka F.

Z takto provedeného dokazování soud zjistil následující. K inkriminovanému tvrzenému nezákonnému zásahu mělo dojít dne 23. 2. 2016 v časovém rozpětí cca od 13:20 do 14:00

Z předloženého kamerového záznamu Městské policie Moravský Krumlov je patrné, že v době kolem 13:20 se na místě demonstrace vyskytoval pouze svědek V. a na místě byl absolutní klid. V průběhu doby se na místo postupně dostavilo několik osob z řad občanů města Moravský Krumlov a následně i hlídka městské policie. Zároveň v době od 13:35 je z kamerového záznamu jasně patrný zvýšený pohyb dětí různého školního věku, vč. dětí mladšího školního věku.

Dále bylo z provedeného dokazování jasně zjištěno, že demonstrace probíhala v Moravském Krumlově na náměstí T. G. Masaryka před školní jídelnou SŠ dopravy, obchodu a služeb a v těsné blízkosti autobusové zastávky. Z webových stránek žalobce A) je patrné, že akce žalobce byla cílena na studenty, což bylo potvrzeno i svědeckými výpověďmi. Z provedených videozáznamů je patrné, že informační panely žalobce A) byly sestaveny ve tvaru neuzavřeného kruhu se vstupem směrem k přilehlé autobusové zastávce a školní jídelně, přičemž je zároveň jasně patrné, že do takto neuzavřeného tvaru bylo možno bez problému nahlížet a některé informační panely byly jasně viditelné bez nutnosti vstoupit do kruhu informačních panelů.

Zároveň soud z provedeného dokazování zjistil, že v průběhu času se na místo shromáždění dostavil žalobce B) a počal pořizovat videozáznam v době, kdy začaly vznikat slovní potyčky mezi svědkem V. spolu se žalobcem B) a místními občany. Součástí těchto slovních potyček byl i pokus jednoho z místních občanů o manipulaci s informačními panely žalobce A). Zároveň je zřejmé, že místní občané velmi expresivně vyjadřovali nesouhlas s tím, aby je žalobce B) natáčel na tablet. Žalobce B) se v té době pokoušel na místo přivolat hlídku Policie ČR.

Dále má soud za prokázané, že docházelo k důrazným výměnám názorů i mezi svědkem V. a svědkem F., který vyzýval svědka V. opakovaně, aby zanechal hlasových projevů do megafonu. Svědek V. ale pokyny svědka F. nerespektoval. Svědek F. v průběhu času upravil vstup mezi informační panely tak, že došlo k zúžení vstupu do jejich kruhového tvaru.

Ze záznamu z městských kamer má soud za prokázané, že na místě se vyskytovali dva místní občané, kteří vstupovali do diskusí s demonstranty, a to muž v červeném tričku/svetru a muž v černé bundě. Dále na kamerách městské policie není patrný žádný fyzický kontakt

mezi občany města Moravský Krumlov a demonstranty, s výjimkou situace, kdy muž v červeném tričku odstrčil svědka V. od zasahujícího svědka F. při zajišťování žalobce B). Oba občané mají po většinu času ruce v kapsách.

Následně se vyhroutil situace mezi žalobcem B) a jedním z místních občanů a žalobce B) vytáhl z pouzdra u pasu zbraň, o níž bylo až následně zjištěno, že se jedná o plynovou pistoli. Svědek F. následně žalobce B) svedl na zem, nasadil mu služební pouta a žalobce B) byl odveden mimo záznam kamery městské policie a odvezen na stanici Policie ČR.

Z kamerového záznamu je patrné, že po tomto incidentu se již na místě nic dalšího nedělo, a to ani po příjezdu Policie ČR, a demonstrace nadále probíhala za asistence městské policie.

Takto obecně zjištěný skutkový stav je třeba konkretizovat ve vztahu k jednotlivým zásahům.

Judikatura správních soudů dovodila, že žaloba proti nezákonnému zásahu podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li zároveň splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a přitom byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Podmínka trvání zásahu, jejíž naplnění judikatura správních soudů taktéž požadovala, již v důsledku novelizace soudního řádu správního provedené zákonem č. 303/2011 Sb. dána není. Není-li splněna byť jen jediná z takto kumulativně formulovaných podmínek důvodnosti ochrany podle § 82 s. ř. s., je nutno takovou ochranu odeprít a žalobu, která se jí domáhá, zamítnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS).

Tvrzený zásah vůči žalobci B)

V případě žalobce B) je nezákonný zásah specifikován jako povalení na zem, zkroucení rukou, nasazení pout a naložení do služebního vozidla při shromáždění žalobce A).

Z videozáznamu žalobce B) je zřejmé, že k němu přistoupil muž v červeném tričku s tím, že v blízkém kontaktu s ním důrazně požadoval, aby žalobce B) přestal filmovat, dále ho několikrát nazval slovy „vole“, případně „sráči“, není však pravdivé tvrzení, že by na žalobce B) křičel. Žalobce B) začal ustupovat a sám vyjmul z pouzdra zbraň se slovy: „Já mám strach.“. Na záznamu opakovaně zazní výzva, aby žalobce B) schoval pistoli, zjevně zcela jiným hlasem, než který se předtím dožadoval ukončení filmování. Konkrétně zazní: „Schovejte tu pistol.“, a následně: „Schovej to.“. Následuje výkřik „To si děláš srandu!“ a pak již zásah svědka F.

Z videozáznamu městských kamer je patrné, že mezi žalobce B) a předmětného občana vstoupil jeden ze strážníků městské policie a výzva k uschování zbraně tedy zjevně pocházela od této osoby (z obsahu spisu Policie ČR – úřední záznamy ze dne 23. 2. 2016 – oznámení pana Č. a úřední záznam str. M. K., vyplývá, že vyzývající osobou byl právě str. K.).

Žalobce B) na tuto výzvu nijak nereagoval a následně proti němu bylo použito donucovacích prostředků ze strany svědka F.

Podle § 18 odst. 2 zákona o obecní policii je strážník oprávněn použít donucovací prostředky v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačky nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.

Podle § 18 odst. 3 zákona o obecní policii před použitím donucovacích prostředků podle odstavce 1 písm. a) až g) je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání slovy "jménem zákona" s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků; to neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

Na základě shora zjištěného skutkového stavu dospěl soud k závěru, že vůči žalobci B) došlo k použití donucovacích prostředků bez řádné výzvy uvozené slovy „Jménem zákona“ s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. Zároveň ale soud dospěl k závěru, že situace, která na místě vznikla, plně odůvodňovala použití donucovacích prostředků bez předchozí výzvy.

Ze zjištěného skutkového stavu jasně vyplývá, že žalobce B) v situaci, kdy se v jeho okolí nacházeli strážníci městské policie, navíc v situaci, kdy nebyl jakkoliv fyzicky napadán nebo bezprostředně ohrožen, vyjmul z pouzdra u pasu předmět na první pohled zcela jasně zaměnitelný se střelnou zbraní, který držel v pohotovostní poloze u pasu a jehož vyjmutím jasně reagoval na předchozí chování muže, který na něj verbálně (!!!) útočil.

Podle názoru soudu vyjmutí střelné zbraně (bez ohledu na to, že se následně prokázalo, že se jednalo o plynovou pistoli) v přímé reakci na chování jiné, blízko stojící neozbrojené osoby v bezpochyby vyhrocené situaci zcela naplňuje důvodnost obavy z možného ohrožení zdraví nebo života. Zároveň v nyní posuzované věci soud vyhodnotil, že zásah městské policie v této situaci nesnesl odkladu, neboť v přímém směru případného útoku žalobce B) stály nejméně dvě osoby a zároveň se v blízkém okolí žalobce B) pohybovala řada nezletilých dětí, které by případným útokem střelnou zbraní byly bezpochyby přímo ohroženy na zdraví a životě.

Skutečnost, že žalobce B) u jednání tvrdil, že proti verbálně agresivnímu občanu vyjmul „pepřový sprej“, je zcela irrelevantní. Žalobce B) si musel být velmi dobře vědom toho, že jím použitý obranný prostředek je jasně zaměnitelný se střelnou zbraní. Z policejního spisu je patrné, že použitý obranný prostředek nevykazuje žádné znaky, které by napovídaly tomu, že se nejedná o střelnou zbraň.

Podle názoru soudu se žalobce B) z vnějšího pohledu choval tak, že hrozí střelnou zbraní. Reakce městské policie byla podle názoru soudu z tohoto důvodu zcela adekvátní situaci na místě a přítomnosti nezletilých a dětí mladšího školního věku.

Soud zároveň neshledal, že by byly použity nepřiměřené donucovací prostředky. Z katalogu donucovacích prostředků, uvedených v § 18 odst. 1 zákona o obecní policii, byly vůči žalobci použity hmaty a chvaty [§ 18 odst. 1 písm. a)] a pouta [§ 18 odst. 1 písm. d)],

kteří zjevně sloužily pouze k zajištění žalobce B) a jeho následnému převezení na služebnu Policie ČR. Zásah ze strany svědka F. byl proveden s maximální efektivitou a podle provedených videozáznamů při něm nedošlo k žádným excesům ze strany svědka F.

Pouze nad rámec uvedeného považuje soud za vhodné zdůraznit, že k uvedené situaci vůbec nemuselo [a při chování žalobce B) v souladu se zákonem by ani nemělo] dojít. Dle § 7 odst. 3) zákona o právu shromažďovacím účastníci shromáždění nesmějí mít u sebe stříelné zbraně nebo výbušniny. Rovněž nesmějí mít u sebe jiné předměty, jimiž lze ublížit na zdraví, lze-li z okolností nebo z chování účastníků usuzovat, že mají být užity k násilí nebo pohrůzce násilím. V rámci své výpovědi žalobce B) uvedl, že „pepřový sprej“ v podobě plynové pistole s sebou na shromáždění žalobce A) nosil a to, že ho měl s sebou i v případě demonstrace v Moravském Krumlově, proto nebyla ojedinělá situace. Lze důvodně předpokládat, že žalobce B) se choval v rozporu s citovaným ustanovením zákona o právu shromažďovacím, v důsledku čehož proti němu bylo městskou policií, konkrétně svědkem F. zasaženo. Z nezákonnosti jednání žalobce B) by pak měla vyplývat nezákonnost jednání žalovaného, což je samo o sobě zcela absurdní.

Zároveň považuje soud za vhodné zdůraznit, že téma, které žalobce B) svoji spoluúčasti na demonstraci žalobce A) aktivně prezentoval a podporoval, je téma vysoce kontroverzní a ve spojení se zvolenou formou prezentace je to téma bezpochyby vyvolávající vášnivě reakce. Žalobce B) musel být připraven na to, že průběh demonstrace nemusí být zcela poklidný a že může čelit např. i verbálním útokům. Zjevně cítil obavu i z fyzického napadení, pokud s sebou na demonstraci opakovaně nosil plynovou pistoli. Jakékoliv fyzické napadení žalobce B) ale na videozáznamu není naprosto patrné. Přesto to byl právě žalobce B), který při jedné z řady vyhocených situací, při které docházelo ale pouze k verbálním útokům, sáhl k použití zbraně, která na místě neměla dle zákona vůbec být, namísto požadování ochrany od na místě přítomné městské policie.

Tvrzený zásah proti žalobci A)

Proti žalobci A) se měl žalovaný nezákonného zásahu dopustit tím, že Městská policie Moravský Krumlov neposkytla ochranu shromáždění žalobce A), které se konalo dne 23. 2. 2016 na náměstí T. G. Masaryka v Moravském Krumlově, dále tím, že se Městská policie Moravský Krumlov pokusila manipulovat s informačními panely žalobce A) a pokusila se přerušit funkci megafonu žalobce A).

Před vlastním hodnocením činnosti městské policie, jako orgánu žalovaného, považuje soud za nutné vytknout několik věcí před závorku.

Předně je třeba uvést, že jakkoliv žaloba směřuje proti žalovanému městu Moravský Krumlov, fakticky je jako nezákonné označeno chování jedné z organizačních složek žalovaného, a to městské policie. Tento fakt je významný pro závěr, jaké postavení měla na místě městská policie a jaká byla její oprávnění. Podstatné je totiž to, že nebylo v kompetenci městské policie, potažmo ani žalovaného v samostatné působnosti, rozhodnout o rozpuštění shromáždění, neboť tato kompetence je dle zákona o právu shromažďovacím svěřena pouze obecnímu úřadu, v jehož územním obvodu se má shromáždění konat, a to v přenesené působnosti, resp. příslušníkovi Policie ČR ve službě (viz § 12 zákona o právu

shromažďovacím ve spojení s § 2a téhož zákona). Argumentace, která zazněla u jednání, že v případě zjištěných nedostatků měla městská policie shromáždění rozpustit, je od počátku lichá a silně zavádějící.

Dále je třeba konstatovat, že činnost žalobce A), resp. jeho shromáždění, je předmětem bohaté judikatury jak krajských soudů, tak Nejvyššího správního soudu, ale i Ústavního soudu. Soudy všech instancí sice vždy rozhodovaly ve vztahu k jednotlivým shromážděním, nicméně jejich rozhodnutí mají i výrazný obecný přesah co do výkladu výkonu shromažďovacího práva v intencích činnosti žalobce A).

Velmi příhodně se k limitům shromažďovacího práva ve vztahu k žalobci A) vyjádřil Ústavní soud v nálezu ve věci sp. zn. II. ÚS 164/2015, ze kterého zdejší soud považuje za vhodné zdůraznit některé závěry. Předně Ústavní soud zdůraznil, že svoboda projevu i právo shromažďovací nejsou právy absolutními a jsou mimo jiné omezeny také ostatními ústavně zaručenými právy a svobodami, se kterými se mohou dostávat do vzájemného konfliktu. Za jedno z práv, které se objektivně v případě shromáždění žalobce A) může dostávat do kolize se shromažďovacím právem označil Ústavní soud právo dětí na jejich zvláštní ochranu, tj. na zdravý a nerušený mravní a sociální vývoj a jejich blaho (čl. 32 odst. 1 věta druhá Listiny a čl. 3 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech dítěte), neboť u dětí nelze rozumně očekávat, že se aktivně a svědomitě mohou účastnit diskuse vyvolané žalobcem A) a že jsou schopny rozlišit věrohodnost či akceptovatelnost jednotlivých myšlenek a že jsou schopny rozpoznat též zjevně šokující či pobuřující projev. Ústavní soud zároveň zdůraznil, že **stát má povinnost ochránit dítě od jakýchkoli negativních projevů, které by je mohly ohrozit v jeho mravním a duševním vývoji.** Ústavní soud souhrnně konstatoval, že „*v případech, kdy jsou děti či mladiství příjemci informací, je dán zvýšený požadavek na zachování mravnosti a na ochraně jejich práv i ve vztahu ke svobodě projevu a shromažďovacímu právu. To samozřejmě neznamená, že by tato základní práva ve vztahu k dětem bylo možno omezit za jakékoli situace, neboť i v těchto případech je třeba vždy poměřovat proporcionalitu daného zásahu. Zásah do citovaných práv je tedy možný pouze tehdy, kdy by jiná opatření sledující stejný účel a cíl nebyla dostatečná či by negativní dopady omezení jednoho základního práva v důsledku upřednostnění jiného přesáhly akceptovatelnou mez.*“

S vědomím uvedeného je třeba posoudit tvrzený zásah žalovaného.

V nyní posuzované věci soud na základě shora zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že shromáždění žalobce A) k prezentaci svých myšlenek používalo stejných metod, jako u shromáždění, u kterých došlo v minulosti k jejich zákazu. Konečně i ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že použité obrazové materiály jsou totožné s těmi, které žalobce A) obvykle na svých shromážděních používá. Zároveň je ze zjištěného skutkového stavu naprosto zřejmé, že v případě shromáždění žalobce A) byly panely s obrazovými materiály situovány tak, aby vstup mezi ně směřoval k autobusové zastávce a školní jídelně, tedy na místa, kde byla největší koncentrace nezletilých různého věku. Jak již soud výše konstatoval, širší vstup mezi panely bez problémů umožňovala vhléd a konfrontaci s obrazovými sděleními. Z provedeného dokazování soud dospěl k jasnému závěru, že **nezletilí, užívající přílehlou autobusovou zastávku (jedinou v místě) se nemohli tomuto shromáždění vyhnout a museli tak být konfrontováni s obsahem vystavených šokujících sdělení (alespoň některých).** Dále z provedeného dokazování vyplývá, že se sděleními žalobce

byly konfrontovány i děti mladšího školního věku, jak vyplývá z provedených videozáznamů.

Žalobce A) si s ohledem na setrvalé vyjadřované názory správních soudů i Ústavního soudu musel být vědom, že takový způsob prezentace svých sdělení, který by konfrontoval nezletilé, nepožívá ochrany shromažďovacího práva, a že se tedy nemůže účinně dovolávat ani svobody projevu. Není pravdou, že závěry citovaného rozhodnutí Ústavního soudu dopadají toliko na děti mladšího školního věku (jak uváděl žalobce u jednání), neboť setrvalá judikatura správních soudů hovoří jasně o nezletilých a týká se i shromáždění žalobce A) před středními školami, gymnázii. Skutečnost, že citované rozhodnutí bylo vydáno ve vztahu k akci v blízkosti základní školy, je pro obecné závěry irelevantní, zejména i proto, že se sděleními žalobce byly během tohoto shromáždění konfrontovány i mladší děti.

Podle názoru soudu bylo cílem žalobce A) konfrontovat co nejširší spektrum nezletilých se svými sděleními, což je patrné právě z umístění panelů u autobusové zastávky a školní jídelny.

Za této skutkové situace vykonávala během shromáždění žalobce svoji činnost hlídka městské policie žalovaného. Zároveň je nutno konstatovat, že z videozáznamů a provedených výpovědí vyplývá, že se v inkriminovaném období na místě vyskytovali DVA aktivní demonstrující a následně se situace pasivně účastnil pan V., předseda žalovaného A), tedy celkem TŘI demonstrující, DVA aktivní občané města Moravský Krumlov vstupující do interakce s demonstrujícími a TŘI strážníci městské policie.

Úkoly městské policie v obecné rovině vymezuje § 2 zákona o obecní policii, dle kterého obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, f) se podílí na prevenci kriminality v obci, g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci, h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce, i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

Skutečnost, že v místě, kde městská policie vykonává svou činnost, probíhá shromáždění, není důvodem, aby městská policie rezignovala na plnění svých zákonných povinností. Stejně jako účastníci shromáždění očekávali od městské policie, že jim bude v případě narušení shromáždění (veřejného pořádku) poskytnuta ochrana (když právě v neposkytnutí ochrany spatřují jeden z útoků v rámci nezákonného zásahu žalovaného), tak i ostatní subjekty mají právo na to, aby i jim byla poskytována ochrana před narušením veřejného pořádku ze strany demonstrujících, a to aniž by nutně došlo k fatálnímu zásahu do práva na shromažďování ve formě rozpuštění shromáždění. Městská policie, potažmo žalovaný v samostatné působnosti, zde vystupuje ve zcela jiném postavení, než úřad

povolující, resp. zakazující či rozpouštějící shromáždění, resp. úřad, po kterém ve smyslu § 6 odst. 3 zákona o právu shromažďovacím může svolavatel požadovat poskytnutí ochrany. Úkolem městské policie na místě byl **dozor nad zachováním veřejného pořádku** a nad jeho obnovou v rozsahu kompetencí, které jsou jí svěřeny zákonem, a **dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití**.

„Veřejný pořádek“ definoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2007, sp. zn. 2 As 78/2006, jako: *„normativní systém, na němž je založeno fungování společnosti v daném místě a čase a jenž v sobě zahrnuje ty normy právní, politické, mravní, morální a v některých společnostech i náboženské, které jsou pro fungování dané společnosti nezbytné. Nadto je možno pod pojmem veřejného pořádku rozumět také faktický stav společnosti, vůči němuž je dodržování tohoto heterogenního normativního systému zacíleno. (...) V podmínkách současné České republiky coby demokratického právního státu se tak jedná o ty normy, které umožňují fungování společnosti v duchu principů vytyčených v úvodních ustanoveních Ústavy České republiky a její preambule, tedy zejména jako společnosti rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, společnosti založené na úctě k právům a svobodám člověka a občana, respektu k lidské důstojnosti a svobody a na úctě k lidským právům a zásadám otevřené občanské společnosti. Zároveň je pak pod pojmem veřejného pořádku v České republice možno chápat takový ideální stav společnosti, jenž odpovídá výše provedenému výčtu náležitostí.“*

Stejně tak definoval Nejvyšší správní soud i pojem „občanské soužití“, a to jako *„souhrn pravidel chování, jejichž zachování-nad rámec právních norem-je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2007, č. j. 1 As 26/2007-60).

V již citovaném nálezu ve věci sp. zn. II. ÚS 164/15 Ústavní soud jasně konstatoval, že veřejný zájem na ochraně této věkové skupiny dovoluje zákonodárci příslušným právním předpisem omezit, resp. vymezit způsoby prezentace určitých společenských témat či aktivit tak, aby nemohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Dále uvedl, že *„hodnocení, zda může určité jednání ohrozit mravní vývoj dětí, souvisí s hodnocením pojmu mravnosti. ... nutně platí, že v konkrétním případě, kdy s pojmem „mravnost“ právo výslovně pracuje, je na správním orgánu a posléze soudu, aby tomuto pojmu přiřadil konkrétní význam a obsah (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2007, č. j. 8 As 62/2005–66). Posoudit možný vliv na fyzický, psychický či morální vývoj dítěte, vyvolaný zcela určitým obsahem prezentovaných materiálů, bude totiž moci každý s běžnými znalostmi a praktickými zkušenostmi získanými školním vzděláním, výchovou a životními prožitky, nepůjde-li o složitý hraniční případ úsudku ve vztahu ke konkrétnímu obsahu pořadu, neboť jde o zákonitosti, s nimiž je konfrontován každý, kdo se kdy jakkoliv podílel na výchově dítěte, ale též jakákoliv průměrná normálně smýšlející osoba aplikující standardy současné společnosti v této oblasti (viz též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2008, č. j. 6 As 70/2007–104).“*

Ze shora uvedeného skutkového stavu má soud za prokázané, že na místě nevhodným či vědomě nesprávným umístěním obrazových sdělení žalobce A) došlo k ohrožování mravní

výchovy přítomných nezletilých. Z provedených výpovědí vyplývá, že mezi žalobcem A) a městskou policií došlo k dohodě o umístění panelů žalobce A) a o formě tvaru, ve kterém tyto panely budou umístěny. Z výpovědí dále vyplývá, že městská policie po zjištění na místě dospěla k závěru, že tato dohoda nebyla dodržena a vyzvala žalobce A), aby byl vstup mezi panely zúžen. Ze shromážděných důkazů vyplývá, že činnost městské policie na místě samém směřovala primárně k zabránění ohrožování mravní výchovy nezletilých a zároveň zachování možnosti nadále pokračovat ve shromáždění žalobce A).

Zúžení vstupu mezi panely nemohlo žádným způsobem narušit shromáždění žalobce, když z provedených důkazů vyplývá, že obrazové panely žalobce byly nadále volně přístupné, o čemž svědčí, že i nadále mezi ně vstupovali další občané (a mimo jiné i nezletilé děti se školními brašnami). Po zúžení sami demonstrující vstup upravili, aby panely byly nadále volně přístupné, což městská policie dále respektovala. Zároveň se podle názoru soudu nemohlo jednat o nezákonný zásah žalovaného, když činností městské policie bylo reagováno pouze na nezákonnost jednání samotného žalobce A) při zachování maximální svobody práva na shromažďování.

Ani v pokusu přerušit funkci megafonu nespatřuje zdejší soud nezákonný zásah ze strany městské policie. Soud nijak nezpochybňuje oprávnění demonstrantů využívat audiotechniku, avšak pro audioprojevy žalobce A) nutně platí stejná pravidla, jako pro obrazová sdělení. Stejně jako obrazová sdělení ani audioprojevy demonstrujících nesmějí narušovat základní práva jiných osob. Zdejší soud klade rovnítko mezi plakáty žalobce A) srovnávající např. nacistickou genocidu, rasistickou vraždu a potrat a audioprojev svědka V., který uváděl, (soud parafrázuje) že nacisté vyráběli z ostatků zabitých židů mýdlo a my jsme toto povýšili a děláme ze zavražděných dětí jídla a očkování.

Je naprosto nepodstatné, zda je žalobce A) schopen prokázat to, že jsou embryonální buňky přidávány do nápojů (Pepsi Cola) či do potravinových doplňků (což se snažil dokázat předložením důkazních prostředků), neboť nelze předpokládat, že nezletilé dítě je schopno vyhodnotit obsah takového sdělení, a nelze u něj ani rozumně očekávat, že se aktivně a svědomitě může účastnit diskuse vyvolané žalobcem A), příp. že je schopno rozlišit věrohodnost či akceptovatelnost jednotlivých myšlenek, a že je schopno rozpoznat též zjevně šokující či pobuřující hlasový projev. Zdejší soud i v případě audioprojevů proto konstatuje, že v případech, kdy jsou adresáti informací děti či mladiství, je dán zvýšený požadavek na zachování mravnosti a na ochraně jejich práv i ve vztahu ke svobodě projevu a shromažďovacímu právu.

Podle názoru zdejšího soudu zmíněné audioprojevy svědka V. zasahovaly do práv dětí mnohem více než samotná obrazová sdělení. V případě, že nezletilí nechtěli sledovat obrazová sdělení žalobce A), bylo možné „odvrátit pohled“, nicméně audioprojevu svědka V. prostřednictvím megafonu fakticky nebylo možno uniknout a sdělované informace nepůsobily ani podprahově, ale zcela přímo. Soud se zcela ztotožnil s na videozáznamu zachyceným hodnocením těchto projevů ze strany svědka F. a to, že sdělení svědka V. mohlo vyvolávat v nezletilých odpor k jídlu, což konečně dotvrdil svědek F. i ve své výpovědi ve vztahu ke své dceři.

Jestliže v případě omezení vstupu mezi panely žalobce A), resp. jeho zúžení neshledal zdejší soud nezákonnost zásahu žalovaného, tak ani v případě jednání, které považuje za ještě škodlivější (audioprojevy), nebyl důvod shledat nezákonnost zásahu žalovaného.

V této souvislosti považuje soud za podstatné i to, že z obrazových záznamů je patrné, že svědek V. užíval megafonu pouze ve chvílích, kdy na daném místě byla největší koncentrace nezletilých. V době, kdy se na náměstí děti nevyskytovaly, tak ani svědek V. do megafonu nehovořil (alespoň to vyplývá z provedených videozáznamů). Městská policie omezovala škodlivé audioprojevy pouze v přítomnosti nezletilých. Zároveň z uvedených videozáznamů vyplývá, že svědek V. stejně pokynů svědka F. nedbal a k přerušení audioprojevů došlo až v souvislosti se zásahem vůči žalobci B).

Podstatné je i to, že městská policie žalobci A) megafon neodňala, funkci megafonu nezhodnotila a i dle svědeckých výpovědí po inkriminovaném časovém období nijak žalobce A) v dalších audioprojevech nelimitovala.

Soud neshledal žádnou nezákonnost ani v tvrzeném neposkytnutí ochrany shromáždění.

Předně je třeba konstatovat, že **svolatel** shromáždění má právo dle § 6 odst. 3 zákona o právu shromažďovacím, je-li důvodná obava, že shromáždění bude rušeno, požádat úřad nebo příslušný útvar Policie České republiky, aby shromáždění byla poskytnuta ochrana.

Ze žalobcem B) poskytnutého videozáznamu soud zjistil, že se žalobce A), prostřednictvím žalobce B), domáhal ochrany shromáždění u Policie ČR a dostal tak litery zákona. Přesto žalobce A) tvrdí, že městská policie neposkytla ochranu shromáždění žalobce A), ačkoliv sám neprokazuje, že by se poskytnutí ochrany u žalovaného, a to i prostřednictvím městské policie, domáhal.

Z provedeného dokazování soud dospěl k závěru, že městská policie na místě samém činila kroky k uklidnění situace a zároveň bránila jakýmkoliv fyzickým kontaktům mezi DVĚMA demonstranty a DVĚMA občany města Moravský Krumlov. Z provedeného dokazování je patrné, že bránila i místním občanům v manipulaci s panely žalobce.

Skutečnost, že nebránila jednotlivým dílčím slovním útokům občanů města Moravský Krumlov, zdejší soud nehodnotí jako pochybení městské policie. Zdejší soud v této souvislosti znovu odkazuje na nález Ústavního soudu ve věci II. ÚS 164/15, ve kterém Ústavní soud uvedl, že *„Pohoršení kolemjdoucích či jejich znechucení z vystavených informačních panelů je totiž nutno chápat jako projev jejich nesouhlasu s těmito názory (či nesouhlasu se způsobem jejich prezentace), nepostačí však k limitaci svobody projevu či práva shromažďovacího. Ostatně tyto osoby mají příležitost (s využitím svých znalostí a zkušeností) vstoupit do diskuse s mluvčím nebo svolavatelem či účastníky pořádaného shromáždění a takto legitimně vyjádřit v rámci veřejné debaty (třeba také i ostřejším způsobem) svůj nesouhlas.“*

Postup městské policie žalovaného tak soud ve všech tvrzených útocích neshledal jako nezákonný. Na základě zjištěného skutkového stavu dospěl soud k závěru, že s ohledem na zvolený prostor demonstrace, zvolený tvar umístění informačních panelů a způsob

audioprezentace měli nezletilí prostor setkat se s prezentovanými šokujícími materiály, reálně neměli možnost se tomuto shromáždění vyhnout a byli konfrontováni s obsahem vystavených a prostřednictvím megafonu prezentovaných šokujících sdělení. Ve shodě s konstantní judikaturou správních soudů i Ústavního soudu i zdejší soud konstatuje, že každý, včetně stěžovatele, má právo prezentovat své názory, nikdo však nemá povinnost jeho sdělení přijímat, **příčemž v případě dětí je stát dokonce povinen zabránit tomu, aby děti a mladiství přijímali sdělení pro ně nevhodná.** Nelze totiž opomenout ani skutečnost, že ne všechny děti vyrůstají v rodinném a sociálním prostředí, jehož příslušníci by jim vysvětlili vlastní podstatu a šokující charakter vystavovaných materiálů a navíc skupina dětských posluchačů může vnímat takovýto projev selektivně a mnohé věci mohou ukládat do podvědomí jen mimoděk jako podprahovou informaci. Opatření přijatá ze strany městské policie tak pouze ve shodě s předběžnou dohodou se žalobcem A) měla zabránit dětem shlédnout vyobrazené šokující panely a zaslechnout tvrzení žalobce A), což naopak považuje soud za výraz správné činnosti státu při ochraně nezletilých.

S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že nedošlo k naplnění druhé a třetí podmínky shora uvedeného testu a jelikož tak nejsou splněny podmínky, jejichž kumulativní splnění je nutné pro konstatování nezákonného zásahu, nelze jednání žalovaného považovat za nezákonný zásah, proti kterému je přípustná ochrana prostřednictvím žaloby dle § 82 a násl. s. ř. s.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. listopadu 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu